

Adrodd i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	16 Ionawr 2023	
Swyddog Arweiniol	Stuart Millington, Prif Swyddog Tân Cynorthwyol	
Swyddog Cyswllt	Anthony T Jones, Pennaeth Gweithrediadau ac Ardal y Dwyrain	
Pwnc	Deddf Bioamrywiaeth a'r Amgylchedd (Cymru) 2016	

PWRPAS YR ADRODDIAD

1. Mae'r adroddiad hwn yn mynd i'r afael â chydymffurfiaeth Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) ag adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Mae hefyd yn darparu gwybodaeth am gynllunio arfaethedig yn y dyfodol ac adrodd ar gamau gweithredu gan yr Awdurdod mewn perthynas â gwella bioamrywiaeth o fewn ei ystâd.

CRYNODEB GWEITHREDOL

2. Mae'n ofynnol i'r Awdurdod gynllunio ar gyfer, ac adrodd ar y camau mae'n ei gymryd i wella bioamrywiaeth o fewn ei ystâd. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno Adroddiad Bioamrywiaeth a Chynllun Gweithredu 2022 ar gyfer ei gymeradwyo yn unol ag adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Cyhoeddwyd y ddogfen hon ar wefan yr Awdurdod ddiwedd Rhagfyr 2022 yn dilyn cymeradwyaeth gan y Panel Gweithredol ar 12 Rhagfyr.

ARGYMHELLION

3. Gofynnir i'r aelodau gymeradwyo'r cynnwys yr Adroddiad a'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth 2022.

CEFNDIR

4. Mae bioamrywiaeth yn ymwneud â'r amrywiaeth o fywyd sydd ar y ddaear. Mae'r economi ac iechyd a lles pobl yn dibynnu ar ecosystemau iach a chydnerth am fwyd, dŵr glân ac aer, deunyddiau crai, ynni a diogelwch rhag peryglon fel llifogydd a newid yn yr hinsawdd.
5. Roedd Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig (NERC) 2006 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau cyhoeddus i roi sylw i warchod bioamrywiaeth wrth arfer eu swyddogaethau'n briodol.

6. Yn 2015 fe lansiodd Llywodraeth Cymru Gynllun Gweithredu Adfer Natur gyda'r nod o wyrddroi dirywiad bioamrywiaeth yng Nghymru. Roedd y Cynllun hwn yn nodi sut byddai Cymru'n cyflawni ymrwymadau Strategaeth Bioamrywiaeth yr UE a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Amrywiaeth Fiolegol drwy gyfrwng camau gweithredu tymor byr hyd at 2020 ac fel ymrwymadau tymor hwy y tu hwnt i 2020.
7. Fe wnaeth Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 sefydlu saith nod llesiant i Gymru y mae'n rhaid i gyrff cyhoeddus a restrir yn y Ddeddf weithio i'w cyflawni. Mae un o'r nodau hynny'n ymwneud â 'Chymru gydnerth', gan wneud Cymru'n genedl 'sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid'.
8. Yn 2016, daeth awdurdodau cyhoeddus yng Nghymru'n ddarostyngedig i Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a oedd yn cyflwyno dyletswydd uwch ar gyfer bioamrywiaeth a chydnerthedd ecosystemau ('dyletswydd adran 6').
9. Mae'r ddyletswydd adran 6 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau cyhoeddus – gan gynnwys awdurdodau tân ac achub – i gynnal a gwella bioamrywiaeth i'r graddau y mae hynny'n cyd-fynd ag arfer eu swyddogaethau'n briodol ac wrth wneud hynny hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau.
10. Dylai awdurdodau cyhoeddus ymgorffori ystyriaethau bioamrywiaeth ac ecosystemau yn eu holl weithgareddau gan gynnwys unrhyw gynllunio busnes, polisiâu, rhaglenni a phrosiectau. Yn benodol, rhaid i bob awdurdod cyhoeddus gyhoeddi cynllun sy'n nodi sut mae'n bwriadu cydymffurfio â'r ddyletswydd adran 6, ac adroddiad sy'n disgrifio'r hyn mae eisoes wedi'i wneud yn hyn o beth. Cafodd yr adroddiad ôl-weithredol cyntaf o'r fath ei gyhoeddi yn 2019, gydag adroddiadau diilynol i gael eu cyhoeddi bob tair blynedd wedi hynny.

GWYBODAETH

11. Mae'r Gwasanaeth wedi bod yn gweithio yn ôl cynllun gweithredu ar gyfer rheoli safleoedd yr Awdurdod mewn ffyrdd sy'n gwella bioamrywiaeth ei ystâd drwy fynd i'r afael â'r chwe amcan sydd wedi'u rhestru yn y Cynllun Gweithredu Adfer Natur i Gymru. Mae rhagor o fanylion yn yr Adroddiad a'r Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth drafft atodedig (gweler Atodiad 1).
12. Yn ogystal â hyn, mae amcanion drafft yr Awdurdod ar gyfer 2022/23 yn cynnwys bwriad i ddatblygu a mabwysiadu Strategaeth Amgylcheddol. Felly byddai cynllunio camau gweithredu ar fioamrywiaeth yn y dyfodol yn dod o fewn cylch gwaith y strategaeth ehangach hon.

13. Mae testun drafft ail adroddiad bioamrywiaeth adran 6 yr Awdurdod wedi'i gynnwys o fewn Atodiad 1.

14. Er mai dim ond unwaith bob tair blynedd y mae angen adrodd yn erbyn y ddyletswydd adran 6 o dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, gellir ymgorffori adroddiadau amlach yn y dyfodol yn Aseidiadau Perfformiad Blynyddol yr Awdurdod.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Goblygiad uniongyrchol i gytuno ar y camau tuag at gyflawni un o amcanion gwelliant a llesiant tymor hir yr Awdurdod.
Cyllideb	Mae eitemau'r cynllun gweithredu eisoes yn cael eu cynnwys o fewn cyllidebau presennol.
Cyfreithiol	Mae'n cefnogi'r gwaith o gydymffurfio â deddfwriaeth llesiant a chynllunio gwelliant.
Staffio	Dim effaith ar lefelau staffio hyd y gwyddwn ni ar hyn o bryd.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Bydd effaith camau penodol ar yr agweddau hyn yn cael eu hasesu ar yr adeg briodol yn eu datblygiad.
Risgiau	Lleihau'r risgiau o ddiffyg cydymffurfio cyfreithiol ac o fethu â chyllidebu a chynllunio'n briodol.

Afodiad 1

Adroddiad a Chynllun Bioamrywiaeth